

Čtení a psaní v kyberprostoru

Pavλίna Mazáčová, semestr jaro 2020

Obsah

- Jak kyberprostor mění **pojetí i způsob interakce s informací, čtení a psaní**
- **Platformy čtenářství, fanouškovství apod. v kulturním diskurzu**
- **Jak můžeme v kyberprostoru tvořivě fungovat jako autoři i konzumenti krásna**

Aktuálně - Přístup k e-zdrojům – nejen odborným

NK Národní knihovna České republiky

English Textová verze Moje konto NKC Moje konto SLK Kontakt RSS Hledat na webu

Služby Sbírky Katalogy a databáze Portály Digitální knihovna Slovanská knihovna Služby během revitalizace O knihovně

Nové číslo e-zpravodaje NK

Informace o novinkách, službách, výstavách a zajímavostech v Národní knihovně ČR

Uzavření Národní knihovny ČR
Z důvodu preventivních opatření v souvislosti s šířením onemocnění novým typem koronaviru COVID-19 bylo rozhodnuto o uzavření Národní knihovny od 11. 3. 2020 do odvolání.

Vysokoškolákům knihy online
Studenti a pedagogové veřejných i soukromých vysokých škol mohou od 17. března využívat dočasný online přístup k fondům Národní knihovny a veřejných vysokých škol.

ProQuest One Literature - zkušební přístup
Využijte zkušební přístup k databázi zaměřené na světovou literaturu. Najdete zde plnotextové časopisy, primární prameny, zdroje literární kritiky, odborné knihy ad.

Vysokoškolákům knihy online

VŠE CO POTŘEBUJETE VĚDĚT K SYSTÉMU KRAMERIUS PRO VŠ - FAQ

Studenti a pedagogové veřejných i soukromých vysokých škol mohou od 17. března využívat dočasný online přístup k fondům Národní knihovny a veřejných vysokých škol. Dnes v dopoledních hodinách se na tom dohodli generální ředitel Národní knihovny Martin Kocanda a Jiří Srstka, ředitel spolku DILIA, kolektivního správce autorských práv. Zpřístupněno tak bude více než 206.000 titulů monografií a periodik, což je přes 59 milionů stran. Smlouva byla podepsána i s druhým kolektivním správcem OOA-S na výtvarná díla.

Dohoda, která byla 16. března 2020 podepsána, umožní studentům a pedagogům veřejných i soukromých vysokých škol přístup k digitalizovaným fondům Národní knihovny a veřejných vysokých škol online formou aplikace Kramerius. „Týkat se to bude také těch děl, která jsou nyní chráněna autorským zákonem. Chtěl bych tímto velmi poděkovat Dilii, že vyšla vstříc stovkám studentů, kteří se na nás obraceli s žádostmi o zpřístupnění knih,“ říká Martin Kocanda. „Po dobu vyhlášení nouzového stavu si budou moci vysokoškoláci naše fondy otevřít, přečíst, ale z logiky věci nemůžeme povolit stahování a tisk těchto fondů,“ dodává Kocanda. Národní knihovna tak chce eliminovat nelegální šíření publikací.

Adresa aplikace Kramerius - <http://kramerius-vs.nkp.cz/>

[Služby](#)[Sbírky](#)[Katalogy a databáze](#)[Portály](#)[Digitální knihovna](#)[Slovanská knihovna](#)[Služby během revitalizace](#)[O knihovně](#)Nacházíte se zde: [Úvod](#) > [Aktuality](#) > [Aktuality - titulní strana](#) > [ProQuest One Literature - zkušební přístup](#)

ProQuest One Literature - zkušební přístup

Využijte přístup k databázi zaměřené na světovou literaturu. Najdete zde plnotextové časopisy, primární prameny, zdroje literární kritiky, odborné knihy, referenční díla atd. Zkušební přístup do 26. 6. 2020.

Více informací a přístup k databázi [zde >>](#)

ProQuest

ProQuest One Literature

[Jednoduché hledání](#) [Pokročilé hledání](#) [Publikace](#) [Procházet](#) | [Změnit databáze](#)

[Vše](#) [Kritika](#) [Primární texty](#) [Strany autora](#) [Referenční díla](#) [Další](#)

Zadejte podmínky hledání...

Plný text Recenzované

[Nápověda](#)

milujeme knihy

280 tisíc čtenářů

1,2 tisíc knih zdarma

Vytvořit profil

Necháme na vás, kolik za

Knižní novinky (14. týden)

Populární štítky

erotika historické romance
pro dospívající mládež (young adult)
harlekýnky zfilmováno

Databáze knih

- nejznámější a nejvyužívanější sociální síť čtenářství
- autorem projektu Daniel Fiala (vznik 2008)
- knižní výzva
- virtuální knihovna uživatele

Čtenářská výzva 2020

Témata O výzvě Zajímavosti Minulé ročníky

O výzvě

Chcete objevit zábavnou formou nové a zajímavé knihy? Chcete čelit výzvě? Předejte v průběhu celého roku dvacet knih podle předem daných témat (jednu knihu lze vždy použít pouze pro splnění jednoho tématu) a získáte zdarma 20 knih na příští výzvu nebo knihy Databáze knih!

Jak na to?

Na webu Databazeknih.cz si můžete snadno a přehledně evidovat průběh své výzvy (viz ukázka) a prohlížet stav a pokroky dalších čtenářů. **Chcete-li inspirovat k výběru vhodné knihy** nebo se jen převědět o správnosti svého výběru, v Diskuzi najdete náměty a zkušenosti dalších čtenářů, kteří se také nebojí čelit Čtenářské výzvě.

Napište nám

Máte-li nápady na vylepšení, chcete-li spolupracovat nebo se na něco zeptat, napište nám přes Databázi knih.

© 2016 - 2020 Čtenářská výzva.cz

Databazeknih.cz
...váš knižní svět

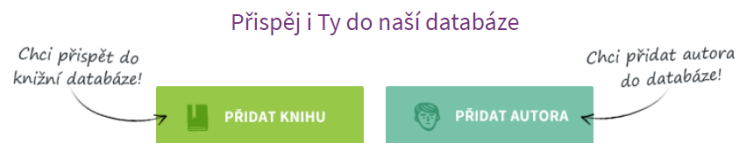
ČBDB

- Vytvořena v roce 2009 jako databáze knih a autorů
- Pro plné využití je potřeba registrace
- Po registraci si uživatel může přidávat knihy do svých seznamů, vstupovat do diskuzí a soutěží, přidávat autory a knihy a hodnotit je
- Možnost stažení mobilní aplikace Booxy

ČBDB Kdo hledá, ten najde... Pokročilé vyhledávání Články Knihy Spisovatelé Žebříčky Fórum Bazar knih

Miluješ knihy? Registruj se, tohle všechno je tu pro Tebe

- Vlastní knihovna**
Ukládej si knihy do vlastních seznamů a vytvoř si tak svojí osobní knihovnu.
- Dárkový seznam**
Díky Dárkovému seznamu víš, jaké knihy si ty a Tvoji přátelé přejí. Námět na pěkný dárek.
- Stream**
Stream Ti poskytuje komplexní přehled o dění na ČBDB.cz a aktivitách všeho, co Tě zajímá.
- Přátelé**
Sleduj aktivitu oblíbených uživatelů a vytvářej nová knižní, ale i skutečná přátelství.
- Komentáře**
Poděli se i ty o svoje názory a pocity na knihu či autora s ostatními uživateli.
- Hodnocení**
Hodnoť jednoduchým způsobem knihu, nebo autora podle toho, jak se Ti líbí.
- Objevuj**
Když nevíš co číst dál, pomůžeme Ti objevit knihy, které by se Ti mohly líbit.
- Fórum**
Diskutuj o tématech, které Tě zajímají. zapoj se i Ty do aktivních témat nebo vytvářej vlastní.
- Bazar knih**
Nabízíš nebo hledáš starší knihy? Zkus využít náš bazar knih.
- Diskuze**
Využijev prostor pro diskuzi s uživateli, autory, vydavatelstvími, knihkupectvími a knihovnami.
- Novinky**
Sleduj aktuální knižní novinky nebo nejnovější recenze knih.
- Soutěže**
Zapoj se i Ty do různých soutěží a můžeš tak vyhrát pěkné ceny.

Čítárna

KNIHY DĚTEM. DEJTE JIM ŠANCI, ABY NEBYLY HLOUPÉ!

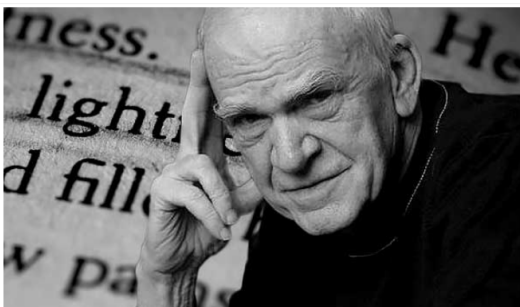
VIDEO YOUTUBE

ČITÁRNĚ

DOPORUČUJEME
Klára Samková. O rodinných knihovnách a knihách, mezi kterými vyrůstala

VÝROČÍ / PŘIPOMÍNÁME >>
VYBRANÉ VÝSTAVY A AKCE >>

HOME O KNIHÁCH - KNIHY - AKTUÁLNĚ - AUTOŘI -

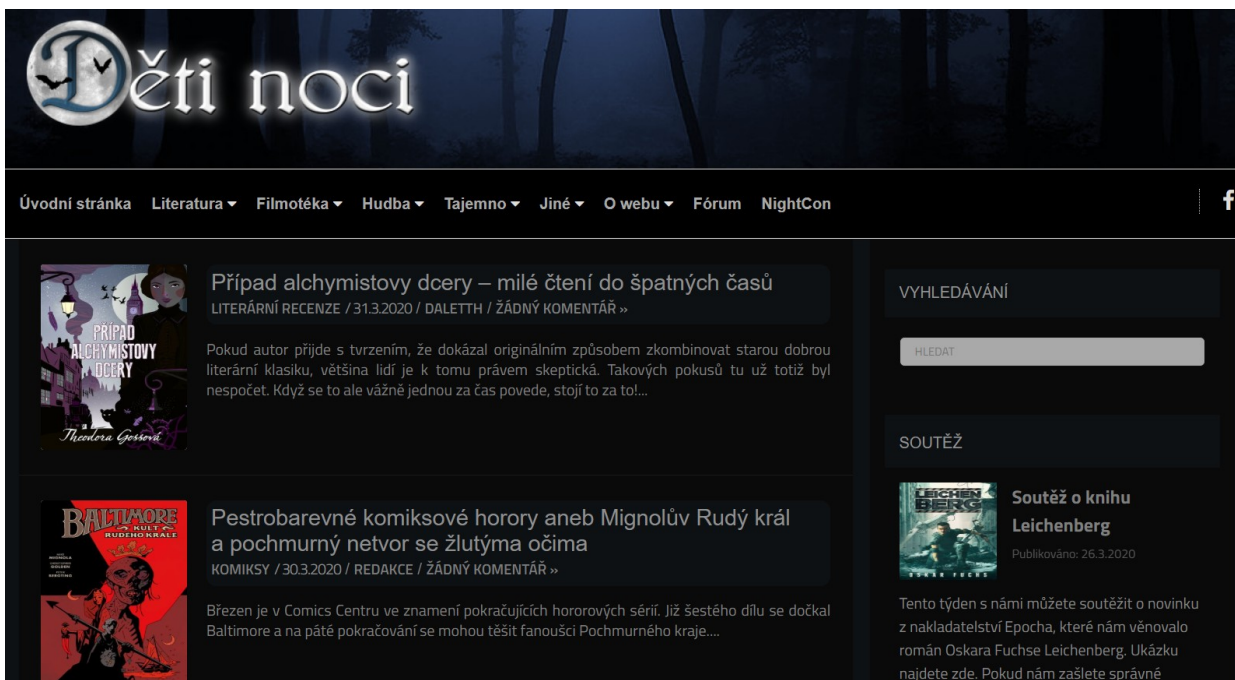
Milan Kundera a Zneuznávané dědictví Cervantesova

Dagmar Sekorová byla žena milující slunce a knihy. Vynikající redaktorka Albatrosu

- Webová stránka (od r. 2002)
- Vytvořena jako informačně-vzdělávací portál o knihách
- Nejdéle působící portál tohoto v ČR
- Horizontální pole „knihy“, „o knihách“, „multimédia“ a „ceny“ – mnoho článků na různá literární témata
- Pole „autoři“ - uživatel může vyhledávat v pěti dostupných databázích životopis spisovatele, ilustrátora či překladatele

Děti noci

Děti noci

Úvodní stránka | Literatura ▾ | Filmotéka ▾ | Hudba ▾ | Tajemno ▾ | Jiné ▾ | O webu ▾ | Fórum | NightCon

Případ alchymistovy dcery – milé čtení do špatných časů
LITERÁRNÍ RECENZE / 31.3.2020 / DALETT / ŽÁDNÝ KOMENTÁŘ »

Pokud autor přijde s tvrzením, že dokázal originálním způsobem zkombinovat starou dobrou literární klasiku, většina lidí je k tomu právem skeptická. Takových pokusů tu už totiž byl nespočet. Když se to ale vážně jednou za čas povede, stojí to za to!...

Pestrobarevné komiksové horory aneb Mignolův Rudý král a pochmurný netvor se žlutýma očima
KOMIKSY / 30.3.2020 / REDAKCE / ŽÁDNÝ KOMENTÁŘ »

Březen je v Comics Centru ve znamení pokračujících hororových sérií. Již šestého dílu se dočkal Baltimore a na páté pokračování se mohou těšit fanoušci Pochmurného kraje...

VYHLEDÁVÁNÍ

HLEDAT

SOUTĚŽ

Soutěž o knihu Leichenberg
Publikováno: 26.3.2020

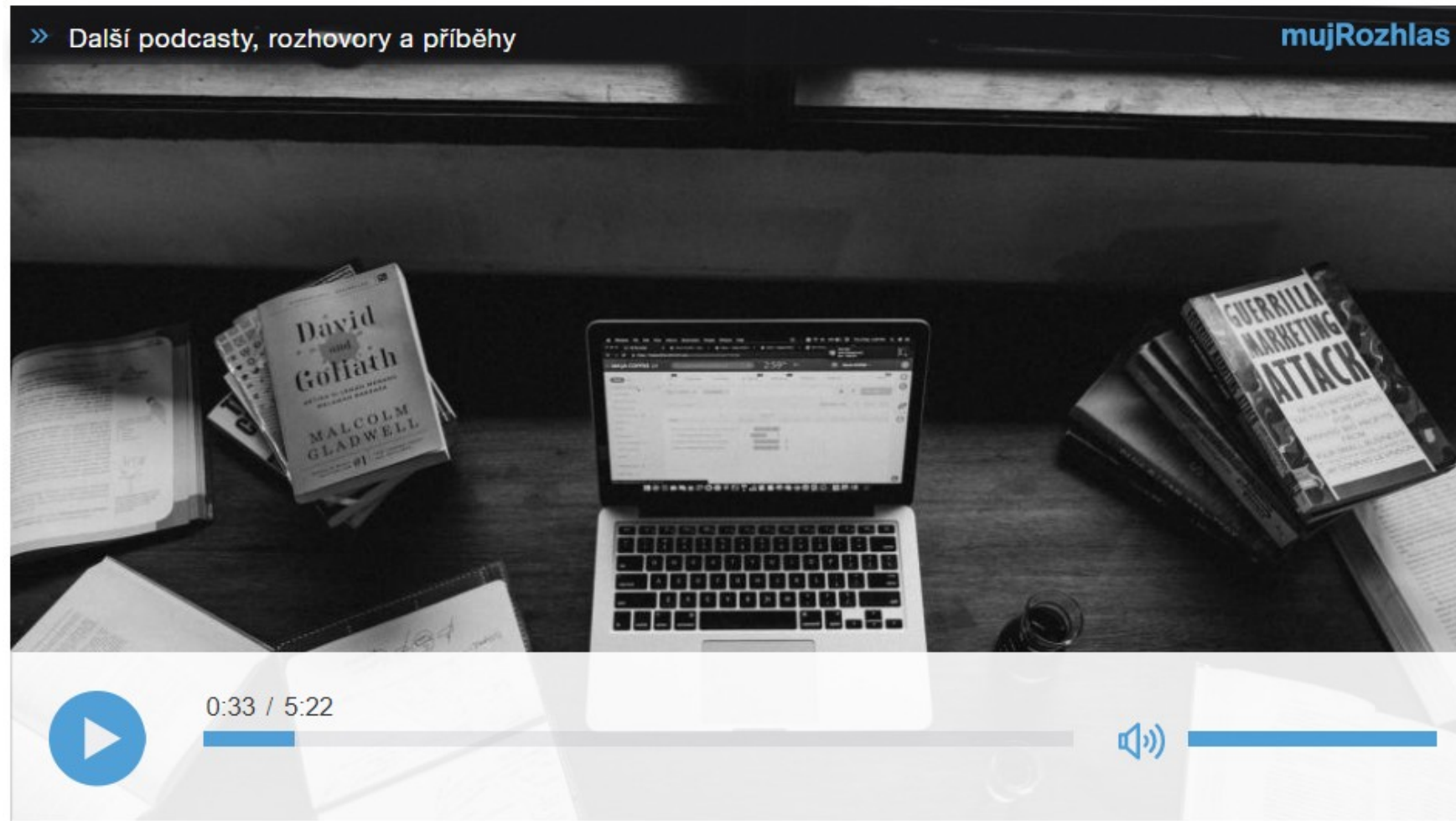
Tento týden s námi můžete soutěžit o novinku z nakladatelství Epoque, které nám věnovalo román Oskara Fuchse Leichenberg. Ukázkou najdete zde. Pokud nám zašlete správně

- Vznik 2006
- Zaměřeno na fanoušky mystična, nadpřirozených bytostí, na knižní tituly žánrů sci-fi, fantasy a hororů a jejich kříženců
- Články o tajemné hudbě nebo filmech a seriálech
- Diskuse, soutěže a Festival fantazie (NightCon)

Literární blogy

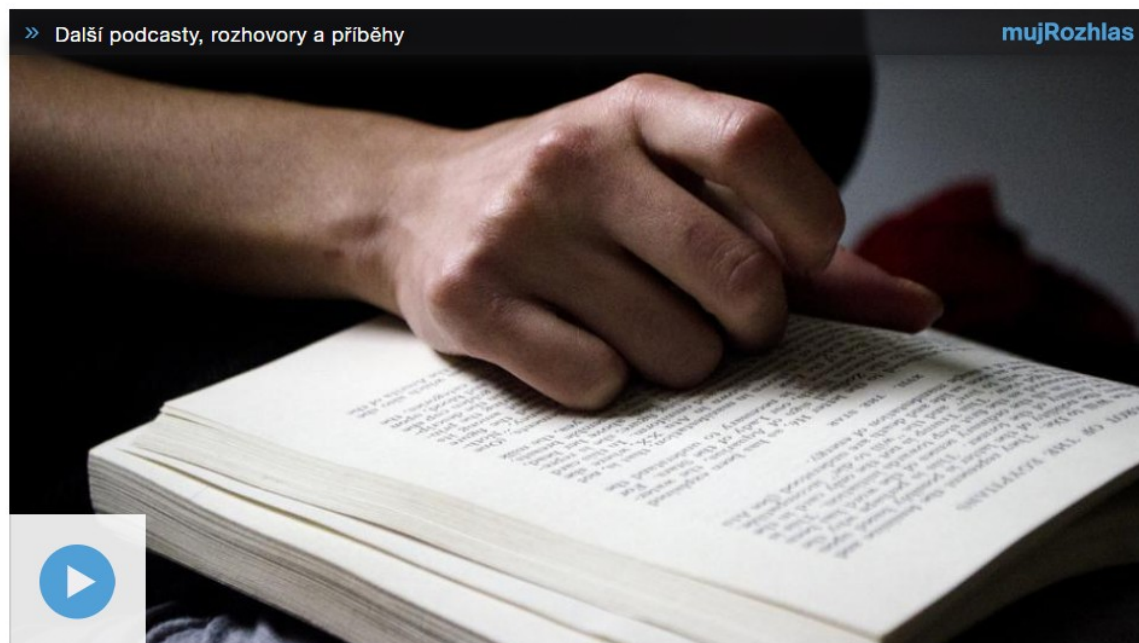
- <https://vltava.rozhlas.cz/nejlepsi-literarni-blogy-neprelozene-perly-a-ctenarske-zazitky-8151082>

🕒 24. únor 2020 | ArtCafé

Amatéri, nebo diletanti? Češi rádi píší a publikují online

🕒 13. březen 2018 | ArtCafé

O literatuře amatérské i profesionální

Délka audia 33:59

Foto Attribution-NonCommercial-NoDerivs 2.0 Generic (CC BY-NC-ND 2.0), jordanaleduncan

<https://vltava.rozhlas.cz/amateri-nebo-diletanti-cesi-radi-pisi-a-publikuji-online-6936548>

Internetové fórum Totem (TOTální E-kulturní Magazín)

The screenshot shows the homepage of the TOTální E-kulturní Magazín website. The header includes the site logo, ISSN 1214-3529, and the date 'Úterý 31.3. Kvido'. A navigation menu lists sections: Úvodem, Doporučujeme, Váš prostor, Literatura, Galerie, Autoři, Akce, Fórum, Pokec, Knihy, and Weby. A search bar is located below the menu. The main content area features a welcome message, a Facebook icon, and two advertisements for Al-Namura and Fra publishers. A sidebar on the left contains a search bar and a list of categories for browsing.

TOTální E Magazín
ISSN 1214-3529
Úterý 31.3.
Kvido

jméno: _____
heslo: _____
 nové

MENU
Úvodem Doporučujeme Váš prostor Literatura Galerie Autoři Akce Fórum Pokec Knihy Weby

Google Vlastní vyhledávací Hledat

Co se má zobrazovat

- Příspěvky
- Kolekce
- Autoři
- Poznámky
- Vyhledat příspěvek

Seznam všech rubrik

- Seznam rubrik
- Próza
- Poezie
- Zpovědi, pocity
- Miniatury, blbůstky
- Recenze, názory
- Překlady
- Fotografie
- Výtvarno, kresby
- Grafika
- Comics
- Multimédia
- Mluvené slovo
- Hudba
- Film
- Divadlo
- Co? Kdy? Kde?

TOTální E-kulturní Magazín je od roku 1999 neziskový prostor pro všechny, kteří chtějí prezentovat svá díla, výtvary, články, recenze i jakékoliv nápady v oblasti poezie, prózy, fotografie, grafiky, výtvarného umění, hudby, filmu, divadla, mystiky, filozofie a dalších. Veškeré vložené příspěvky jsou ihned zobrazeny v sekci **Váš prostor. Z těchto příspěvků vybírá redakce díla do sekce **Doporučujeme** a na **mimointernetová literární čtení a výstavy pořádané Totemem**.**

Pravidla publikace příspěvků tady >>

DĚKUJEME ZA PODPORU

Kulturní magazín Totem.cz podporuje Al-Namura - mimo jiné distributor čajů Ahmad Tea, ledové kávy Mr. Brown a výrobce energetických nápojů Big Shock. Více na: www.alnamura.cz

Kulturní magazín Totem.cz spolupracuje s vydavatelstvím Fra. Určitě vás potěší seznam nově vydaných knih, jejichž přehled včetně pořádaných akcí nakladatelstvím najdete na stránkách www.fra.cz

Goodreads

goodreads

Email address Password

Remember me Forgot it?

New here? Create a free account!

Name

Email address

Password

By clicking "Sign up" I agree to the Goodreads Terms of Service and confirm that I am at least 13 years old.

or sign in using

<https://www.goodreads.com/>

Deciding what to read next?

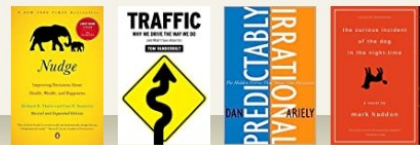
You're in the right place. Tell us what titles or genres you've enjoyed in the past, and we'll give you surprisingly insightful recommendations.

What are your friends reading?

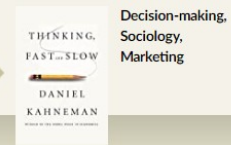
Chances are your friends are discussing their favorite (and least favorite) books on Goodreads.

What will you discover?

Because Brian liked...

He discovered:

Decision-making,
Sociology,
Marketing

Because Shomeret liked...

She discovered:

Love lists?

Best Books of the 20th Century

7,480 books | 49,018 voters

Best Crime & Mystery Books

5,880 books | 13,682 voters

Best for Book Clubs

6,238 books | 11,856 voters

More book lists

Are you an author or a publisher?

Gain access to a massive audience of more than 90 million book lovers. Goodreads is a great place to promote your books.

Web a blog The Modern Novel

<http://www.themodernnovelblog.com/>

- vede profesionální překladatel
- Zaměřeno na modernistické, postmoderní a experimentální romány 20. a 21. století
- Cílem monitorovat hlavně anglické překlady z jiných jazyků
- Autoři z oblasti Latinské Ameriky, Afriky, Asie a Oceánie

The Modern Novel
The world-wide literary novel from early 20th Century onwards

[Home](#) [Africa](#) [Americas](#) [Asia](#) [Europe](#) [Oceania](#) [FAQ](#) [Other Stuff](#) [Blog](#) [Twitter](#)

The Modern Literary Novel

This website celebrates the world-wide literary novel since approximately the beginning of the twentieth century, arranged by nationality. It is a personal but extensive survey of literary fiction since around 1900, which will continue to grow.

Here you will find well over 1400 authors writing in English, French, German, Italian, Portuguese or Spanish, or translated into one of those languages, together with biography, bibliography and selected book reviews.

I am a translator by background. What I have put together here is very much a personal collection which I hope will be useful to some people. To find out more about what I have and have not included, and why, please [visit the FAQ page](#).

The Untranslated

[Home](#) [About](#) [Reviews](#) [The Great Untranslated](#) [Reading Zettel's Traum](#)

Time to Say Good-Bye

Posted on [October 2, 2019](#)

Gerard ter Borch, *Man on Horseback*.
[Image Source](#)

There is no better opportunity to announce the closing of *The Untranslated* than after climbing the K2 of world literature (i. e. Stefano D'Arrigo's [Horcynus Orca](#)), for the place of Mount Everest will always be reserved for *Finnegans Wake*, while *Zettel's Traum* is more like the Mariana Trench. If you have read my [fifth-anniversary blog post](#), this announcement should not come as a complete surprise. Some of my readers have been genuinely puzzled about all the effort that comes into my reviews, and this realisation has finally caught up with me. I would like to find a different use for this energy, preferably more enjoyable and fulfilling for myself. I've realised that being a polyglot whizz kid who can read *Ulysses*-like books

Follow This Blog via Email

Enter your email address to follow this blog and receive notifications of new posts by email.

Join 487 other followers

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](#).

[Follow The Untranslated](#)

Kultovní romány, které se nedočkaly překladu

- již zaniklý blog , který recenzuje do angličtiny dosud nepřeložené knihy

Leselupe - německý literární server

Anmelden Registrieren Suche

Startseite ▾

Services ▾

Wissen ▾

Neue Beiträge Foren durchsuchen

Leselupe.de - dichter am text!

Neue Beiträge

Empfohlene Beiträge

Der Arsch und der Engel
Helga fasste meine Existenz kurz und bündig in die Worte: "Du bist ein Arsch". Ich dachte kurz nach, war dann ganz bei ihr, teilte ihre Meinung über mich uneingeschränkt und - ich hätte es selbst...
ackermann - 13 Februar 2020 15 1.307

Heinz-Rüdiger wartet auf den Zug
Heinz-Rüdiger wartet auf den Zug Natascha stand bei mir auf der Matte. Draussen regnete es. Es war kalt. Gefühlte minus 20 Grad in meiner Arschritze. „Nimm nur das Nötigste mit,“ sagte sie. „Das...
Roger Izzy - 29 Januar 2020 4 1.339

Mayers Mitte
Mayer saß in der Mitte der Bank. Nein, eigentlich saß er auf der Mitte der Bank. Mayer dachte nach. Auch das war nicht ganz richtig. Denn die eine Gesäßbacke befand sich leicht links von der Mitte...
ackermann - 23 Januar 2020 7 511

Willkommen

Leselupe.de - dichter am text mit einem der größten Literaturforen seit 1998!

Für Leser:

- 80.000 kostenlose Geschichten & Gedichte

Něco z pojmosloví

- **Digitální dokument** = je dokument kódovaný v binární soustavě a přesně interpretovaný pouze pomocí výpočetní techniky
- **Vznik** digitálních dokumentů:
 - digitalizace (konverze z analogové formy)
 - born-digital (vznik přímo jako digitální dokument)
- **Technická rizika** dlouhodobého uchování digitálních dokumentů:
 - degradace nosiče
 - zastarávání nosiče
 - poškození (přírodní katastrofy, viry, zálohovací procesy)

Digitální (elektronická) literatura

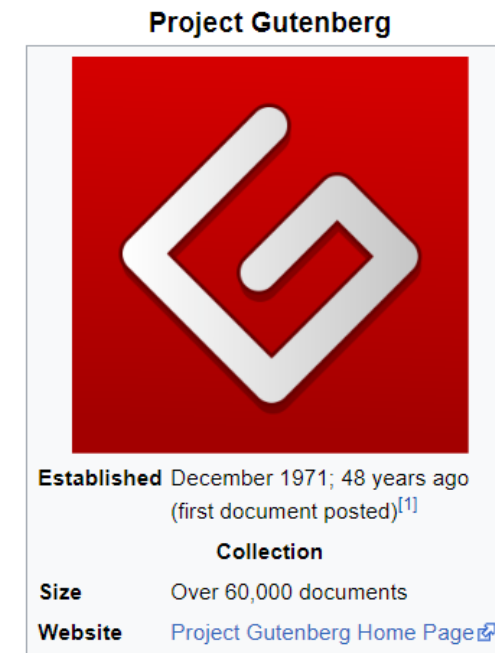
- = žánr literatury zahrnující díla vytvořená výhradně na digitálních zařízeních a pro digitální zařízení, jako jsou počítače, tablety nebo mobilní telefony

Dílo elektronické literatury = „konstrukce, jejíž literární estetika vychází z výpočtu“, „dílo, které by mohlo existovat pouze v prostoru, pro který bylo vyvinuto / zapsáno / zakódováno - digitální prostor“

- tyto spisy nemohou být snadno vytištěny nebo vůbec nemohou být vytištěny, protože prvky zásadní pro text nemohou být přeneseny do tištěné verze
- Zpochybňování hranic mezi digitalizovanou literaturou a elektronickou literaturou
- [Espen J. Aarseth](#) v knize [Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature](#): „v těchto textech je možné prozkoumat, ztratit se a objevit tajné cesty, nikoli metaforicky, ale prostřednictvím topologických struktur textového aparátu“

Digitální literatura - předchůdci

- Nahrávky mluveného slova - začaly vynálezem fonografu 1877
- 30. léta 20. stol. - provedeny první nahrávky „mluvící knihy“, které obsahovaly povídky a kapitoly knih
- 70. léta 20. stol. - termín "audiokniha" stal součástí lidového jazyka, když se kazetové pásky dostaly na veřejnost
- Rok 1971 - rok **první elektronické knihy (e-knihy)** = digitalizace [Deklarace nezávislosti USA](#)
 - vynálezce elektronické knihy Michael Hart = zakladatel Projectu Gutenberg

Project Gutenberg

„*Strhnout mříže neznalosti a nevzdělanosti*“

- dobrovolnická snaha digitalizovat, archivovat a distribuovat kulturní díla
- Založen r. 1971, **je nejstarší digitální knihovnou**
- **Michael Hart** = zakladatel
- Většina děl jsou plné texty knih se statusem **volného díla**
- Hlavní cíl: poskytnout zájemcům zdarma a jednoduše hodnotnou literaturu, u níž již vypršela autorská práva (důvodem tohoto rozhodnutí byl nedostatek financí pro zakoupení práv na aktuální bestsellery)
- v současnosti hostován na ibiblio na University of North Carolina v Chapel Hill
- R. 2011 - sbírka obsahovala celkem 35 171 volných děl, převážně e-knih, z toho 29 496 (84 %) v angličtině
- Zahrnuje knihy v 59 jazycích, většina zastoupena symbolicky jen jednou nebo několika tituly
- Většinou literární díla západní kulturní tradice - romány, poezie, povídky a drama, ale také kuchařky, referenční díla a vydání periodik
- Několik netextových děl, např. knihy načtené lidským (cca 600 děl) nebo syntetickým (cca 400 děl) hlasem v MP3 nebo soubory s hudebním zápisem

<https://www.gutenberg.org/>

search for books

- Browse Catalog
- Bookshelves
- Main Page
- Categories
- Contact Info

Project Gutenberg appreciates your donation!

[Donate](#)

- Why donate?

in other languages

- Português
- Deutsch
- Français

Free eBooks - Project Gutenberg

[Book search](#) · [Book categories](#) · [Browse catalog](#) · [Mobile site](#) · [Report errors](#) · [Terms of use](#)

Some of the Latest eBooks

Welcome

Project Gutenberg is a library of over 60,000 free eBooks. Choose among free epub and Kindle eBooks, download them or read them online. You will find the world's great literature here, with focus on older works for which U.S. copyright has expired. Thousands of volunteers digitized and diligently proofread the eBooks, for enjoyment and education.

Looking for something to read? Project Gutenberg eBooks are mostly older literary works. Most were published before 1924, with some published in the decades after. Use one of the Search methods on this page, or try using the [Bookshelves](#) to browse by genre, age group, and topic.

New website available for testing. Visit <https://dev.gutenberg.org> (or <http://dev.gutenberg.org>) to test the site (it may have occasional outages, as improvements are made). There is a [new website](#) page that lists some known issues, and part of the motivation for the change. If you visit the new website, please consider providing your input and suggestions via an [anonymous online survey](#) afterwards.

No fee or registration! Everything from Project Gutenberg is gratis, libre, and completely without cost to readers. If you find Project Gutenberg useful, please consider a small [donation](#), to help Project Gutenberg digitize more books, maintain our online presence, and improve Project Gutenberg programs and offerings. Other ways to help include [digitizing](#), [proofreading and formatting](#), [recording audio books](#), or [reporting errors](#).

[Project Gutenberg Mobile Site](#)

Project Gutenberg - první přírůstek v češtině – R.U.R.

Project Gutenberg offers 61.650 free ebooks to download.

Doneren

Flattr this!

[Search](#) [Latest](#) [Terms of Use](#) [Donate?](#) [Mobile](#)

R.U.R.

Help

Books: R.U.R. (sorted by popularity)

A

[Sort Alphabetically](#)

3

[Sort by Release Date](#)

Displaying results 1–2

R.U.R. (Rossum's Universal Robots)

Karel Čapek
820 downloads

R.U.R. (Tsjechisch)

Karel Čapek
206 downloads

[Did you mean: r.u.r](#)

[Did you mean: r](#)

[Did you mean: u](#)

Displaying results 1–2

Project Gutenberg > 61.650 free ebooks

Project Gutenberg > 61.650 free ebooks

Project Gutenberg > 61.650 free ebooks

Digitální literatura – časná historie

- 1975–76 Will Crowther programuje textovou hru [Colossal Cave Adventure](#) (*Adventure*)
 - příběh, který nechal čtenáře rozhodnout, kterým směrem se vydat (volby, rozhodování = do konce nebo k jeho předčasné smrti)
- 1977–1979 nelineární formát napodoben textovou adventurou [Zork](#)
 - Tyto dvě hry považovány za první příklady **interaktivní fikce**
 - Nejčasněji díla elektronické literatury vytvořena pomocí softwaru [Storyspace](#), který vyvinuli Jay David Bolter a Michael Joyce v 80. letech
 - Storyspace a další podobné programy používají [hypertext](#) k vytváření odkazů v textu
 - Literatura používající hypertext označována jako [hypertextová fikce](#)
 - Hypertextová beletrie využívá nejen Storyspace, ale i jiné programy jako [Twine](#)

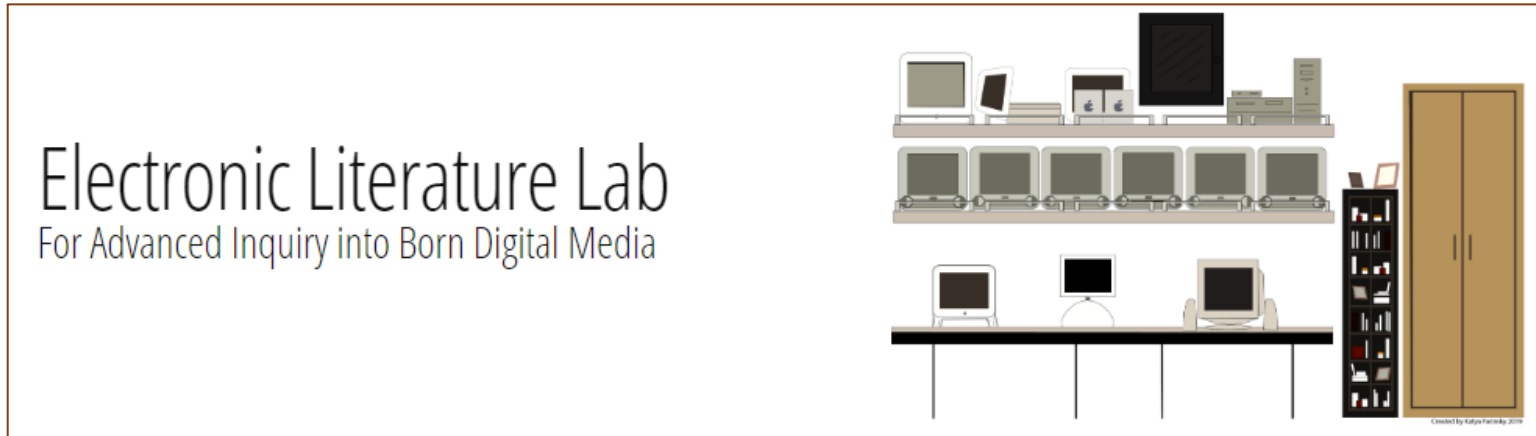
Elektronická literatura dle ELO

- [Elektronické knihy](#), hypertext a [poezie](#), na webu i mimo něj
- Animovaná poezie prezentovaná v grafických formách, například [Flash](#) a další platformy
- Počítačové umělecké instalace, které žádají diváky, aby si je přečetli
- Konverzační znaky, známé také jako [chatterbots](#)
- [Interaktivní](#) knihy
- Romány, které mají podobu [e-mailů](#) , [SMS](#) zpráv nebo [blogů](#)
- Básně a příběhy, které jsou generovány počítači, interaktivně nebo na základě parametrů uvedených na začátku
- Projekty spolupráce ve psaní, které čtenářům umožňují přispívat k textu díla
- Literární představení online, která rozvíjejí nové způsoby psaní

Uchovávání a archivace elektronické literatury (eL)

- eL neuchovatelná v čase kvůli „tekuté povaze médií“
- eL riskuje ztrátu příležitosti budovat „tradice spojené s tiskovou literaturou“
- Několik organizací se věnuje uchovávání děl elektronické literatury
 - koordinace [digitálního uchovávání](#) ve Velké Británii usiluje o zachování digitálních zdrojů obecně
 - iniciativa **Organizace pro elektronickou literaturu PAD** (uchování / archivace / šíření) doporučuje, jak myslet dopředu při psaní a publikování elektronické literatury a jak migrovat díla
 - **The Electronic Literature Collection** - řada antologií elektronické literatury publikovaných organizací [Electronic Literature Organisation](#) , a to jak na CD / DVD, tak online = jedna ze strategií zajištění dostupnosti elektronické literatury pro budoucí generace

Uchovávání a archivace elektronické literatury (eL)

<http://dtc-wsuv.org/wp/ell/>

<https://mith.umd.edu/>

Digitální poezie

- Specifický žánr blízký výtvarnému umění
- Typický zejména nelineární a multimedialní strukturou (na významu básně se výrazně podílí všechny lidské smysly – text může být animovaný, doplněný obrázky nebo zvukovou stopou), na procesu tvorby se někdy podílí i čtenář
- Může mít i dekonstrukční charakter - <https://auer.netzliteratur.net/kill/killpoem.htm>

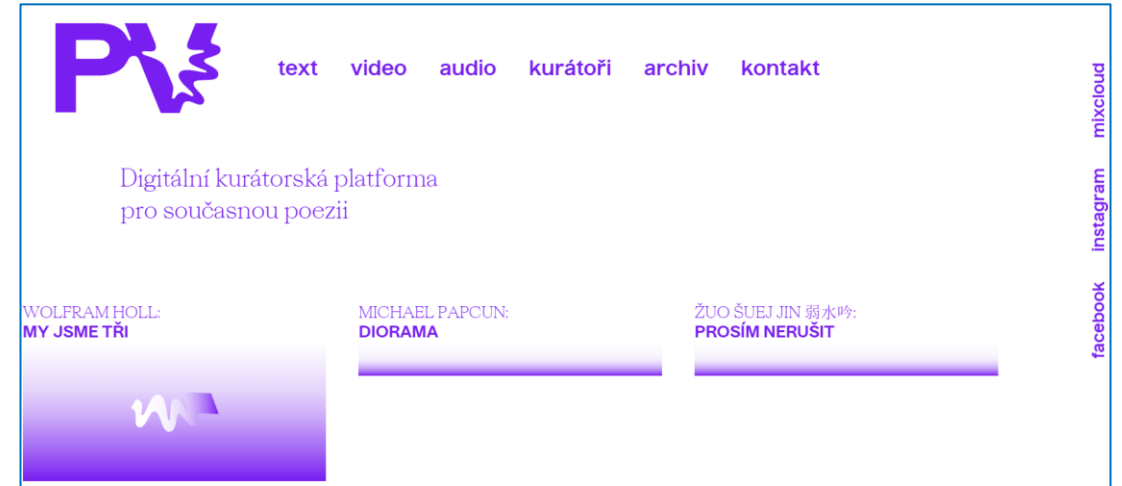
next bullet

Kill the Poem

keine faxen mit tango ist ernst kein
tango ist ernst mit faxen keine faxen
ist tango mit ernst mit tango ist ernst
ohne faxen mit ernst sind faxen ohne
tango mit tango ist faxen ohne ernst
mit faxen ist ernst ohne tango ernst
ohne faxen ist kein tango faxen ohne
ernst ist tango faxen mit ernst ist ohne
tango ernst ohne faxen ist kein tango
kein ernst ist mit faxen ohne tango
keine faxen ohne ernst mit tango kein
tango mit ernst ohne faxen mit ernst
ohne tango eine faxen mit faxen ohne
tango kein ernst mit tango kein ernst
keine faxen ohne tango mit faxen ohne
ernst mit ernst keine faxen mit tango

Digitální poezie

- Více se o **estetice digitální poezie** viz článek [Úvod do estetiky digitální poezie](#) na webu časopisu **Psí víno**
- Digitální poezie navazuje na experimentální poezii 60. let
- Výrazný rozvoj od 90. let 20. století (počátky v 50. letech 20. st.)
- Lokality: USA, německé prostředí (např. projekt [Netzliteratur.net](#))
- Poprvé v českém prostředí v r. 1997 na webu [magaZlín](#)

Digitální poezie

- Jiří Černický
- CV
- Overground
- Sentimental
- Dementální
- Slow-tech
- Video
- ABS video
- Artfóbie
- Projekt IFO
- Reálný Mini malismus
- Den kdy padal sníh na horící pole
- Gagarinova věc
- Divoké sny – Galerie Rudolfinum
- Začátky
- Malba
- Expo
- EN
- CZ

hra, hra, hra a znovu hra , digitální hra poezie od Jasona Nelsona , 2011

22.2 QR kód báseň od Genco Gulan 2010

Hypertextová poezie

- forma digitální poezie, která používá odkazy využívající hypertextové značení
- vizuální forma, souvisí s [hypertextovou fikcí](#) a vizuálním uměním
- nemá žádné nastavené pořadí, báseň se pohybuje nebo je generována jako odpověď na odkazy, které si čtenář / uživatel vybere
- pohyblivá či generovaná v reakci na klikání na linky - komplexy slov, vět, odstavců, které se variabilně zobrazují v aktivním okně, nebo obsahuje části básní, které se pohybují a mutují.
- od poloviny 80. let 20. stol.

- Autoři

Jim Rosenberg

- teoretik hypertextu a autor hypertextových básní
- užívá interaktivity a kinetických technik
- *Intergrams* (1997) - simultaneita; několik textových vrstev nedle sebe tak, že pohybem kurzoru můžeme číst jednu vrstvu, zatímco je syntax externalizovaná do grafických symbolů, které reprezentují syntaktická propojení s ostatními fragmenty textu

William Gibbon

- *AGRIPPA* (A Book of The Dead)
- báseň hraná z 3½ diskety na Mac počítačích z roku 1992; po spuštění diskety se text básně vyroloval na plochu doprovázen zvukovými efekty, v průběhu čtení program na disketě zakódoval jednotlivé řádky tak že zmizely po prvním přečtení té básně

Interaktivní poezie

- Forma digitální poezie, pomocí které čtenář může nebo musí přispívat k obsahu, formě nebo provedení díla, čímž ovlivňuje význam a zkušenost básně
- Interakce umožňuje čtenáři účastnit se a ovlivňovat práci a její zkušenosti s ní.
- Omezena na digitální médium, protože nemůže provádět stejnou funkci na jiných médiích, jako je tisk – omezená přístupnost
- Může poskytnout odlišný zážitek s každým čtením, zážitek není statický - analýza tohoto typu poezie?

Twitterature

- [literární](#) využití [microbloggingu](#) služby [Twitter](#)
- různé žánry a jejich kombinace, psané jednotlivci nebo ve spolupráci
- [hashtag](#) #haiku
- švédský básník a novinář [Göran Greider](#) - Twitter @GreiderDD
- [Arjun Basu](#) @arjunbasu
- 2010 – skupina rabínů tweetovala [Exodus](#) s hashtagem #TweetTheExodus
- 2011 – společnost [Royal Shakespeare Company](#) a anglická herní společnost [Mudlark](#) tweetovaly příběh [Romea a Julie](#)

*I hate you, die
(don't need any rhyme).*

404
Rhyme not found

[Následuj](#)

Další Rádoby Poezie.
@DPoezie

Dělám to špatně a často ani to ne.

📅 Připojil se v srpnu 2018

11 sleduje 0 sledujících

[Tweety](#) [Tweety a odpovědi](#) [Média](#) [Líbí se](#)

404 **Další Rádoby Poezie.** @DPoezie · 8. srpna 2018
Dekadentní poezie v dekadentních srdcích žije (!) Nebe melancholičtí básníci (a jejich pochroumané duše) bezmezně milují tak, jak si žádnou ženu ideologie známé i neznámý bůh nikdy.

[🗨️](#) [↻](#) [❤️ 1](#) [📤](#)

404 **Další Rádoby Poezie.** @DPoezie · 3. srpna 2018
Zen. Odkvetá adolescentní růže někam do prázdna. Zenová zahrada, náhrada poezie z bambusového dřeva. Je třeba více válek a míň tolerance, říkat, že láska k vlasti. Zen jen sen vyplozen v opiovém oparu v rozmaru. Milovat, ne milovat.

[🗨️](#) [↻](#) [❤️](#) [📤](#)

Ergodická literatura

Autor pojmu **Espen J. Aarseth** v knize ***Cybertext: perspectives on ergodic literature***

- Termín odvozen z řeckých slov *ergon* (práce) a *hodos* (cesta)
- spojena s konceptem cybertextu, popisuje cybertextuální proces, který zahrnuje semiotickou sekvenci, kterou koncepty "čtení" nezohledňují
- dvojí: normální text a stroj schopný produkovat několik projevů textu
- není definována médiem, ale způsobem, jakým text funguje

Cybertext – typ ergodické literatury, kde uživatel prochází text tím, že dělá vlastní úkony (rozhodnutí, volby), dostává se k náhodným úryvkům a sám se snaží poskládat příběh dohromady; dokončení příběhu není tak důležité jako dopad samostatného skládání na čtenáře

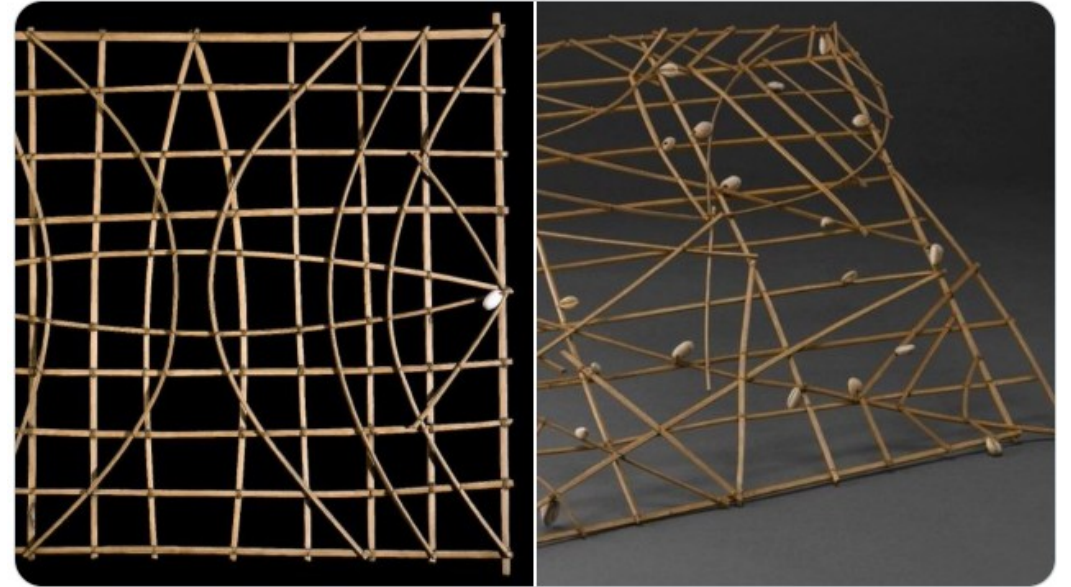
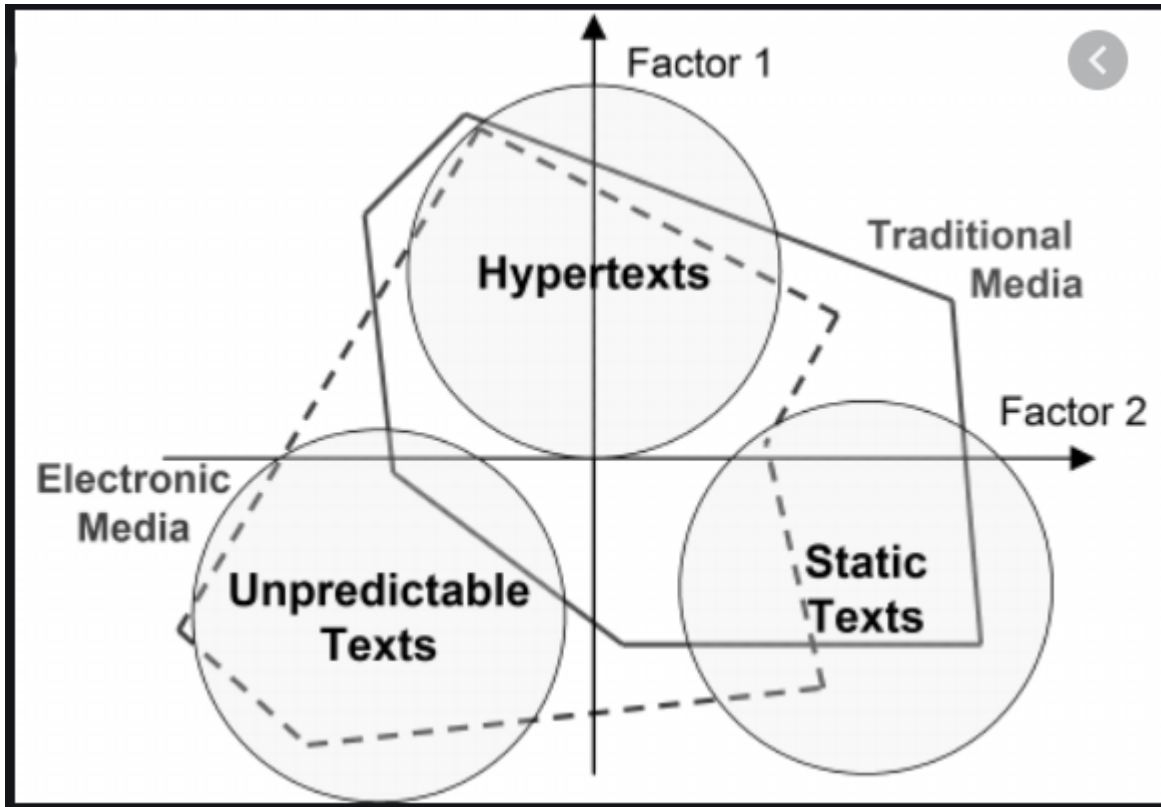
- Příklady: díla ***Twelve blue*** od Michaela Joyce, ***Stir Fry Texts***

Rozšiřující literatura:

- AARSETH, Espen J. ***Cybertext: perspectives on ergodic literature***. Baltimore, Md.: Johns Hopkins University Press, c1997. ISBN 978-0801855795.
- POŘÍZKOVÁ, Lenka a Martina NAVRÁTILOVÁ, ed. ***Literární a knižní kultura v digitálním věku 2015***. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2015. ISBN 978-80-87895-49-8.

Cybertext

- Části literatury, kde je důležité médium
- Každý uživatel získá jiný výsledek na základě svých rozhodnutí
- Podle Aarseth, „informace se zde chápe jako řetězec znaků, který může (ale nemusí) dát danému pozorovateli smysl“
- Lze přirovnat k přechodu mezi lineárním opusem literatury, jako je román, a hrou
- Založen na myšlence, že dostat se ke zprávě je stejně důležité jako samotná zpráva – a pro získání zprávy je nutná netriviální práce ze strany uživatele
- Čtenář text nejen interpretuje, ale provádí činnosti, jako je aktivní výběr a rozhodování prostřednictvím navigačních možností

https://www.researchgate.net/figure/Schematic-overview-of-main-cybertext-types_fig2_234769056

[# CyberText](#)

OXFORD

CYBERPSYCHOLOGY

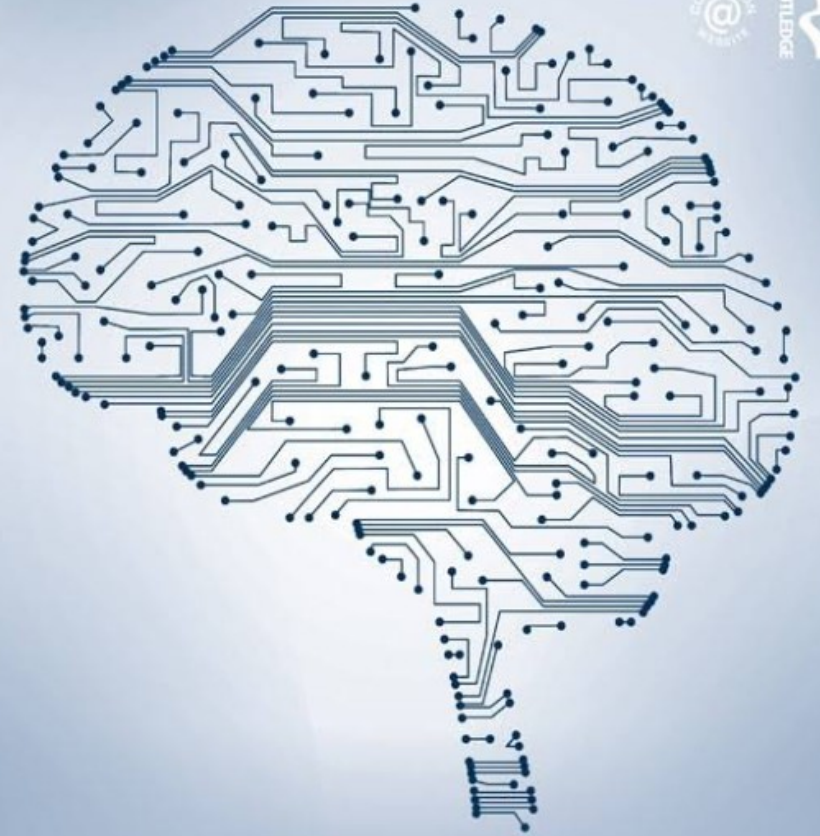
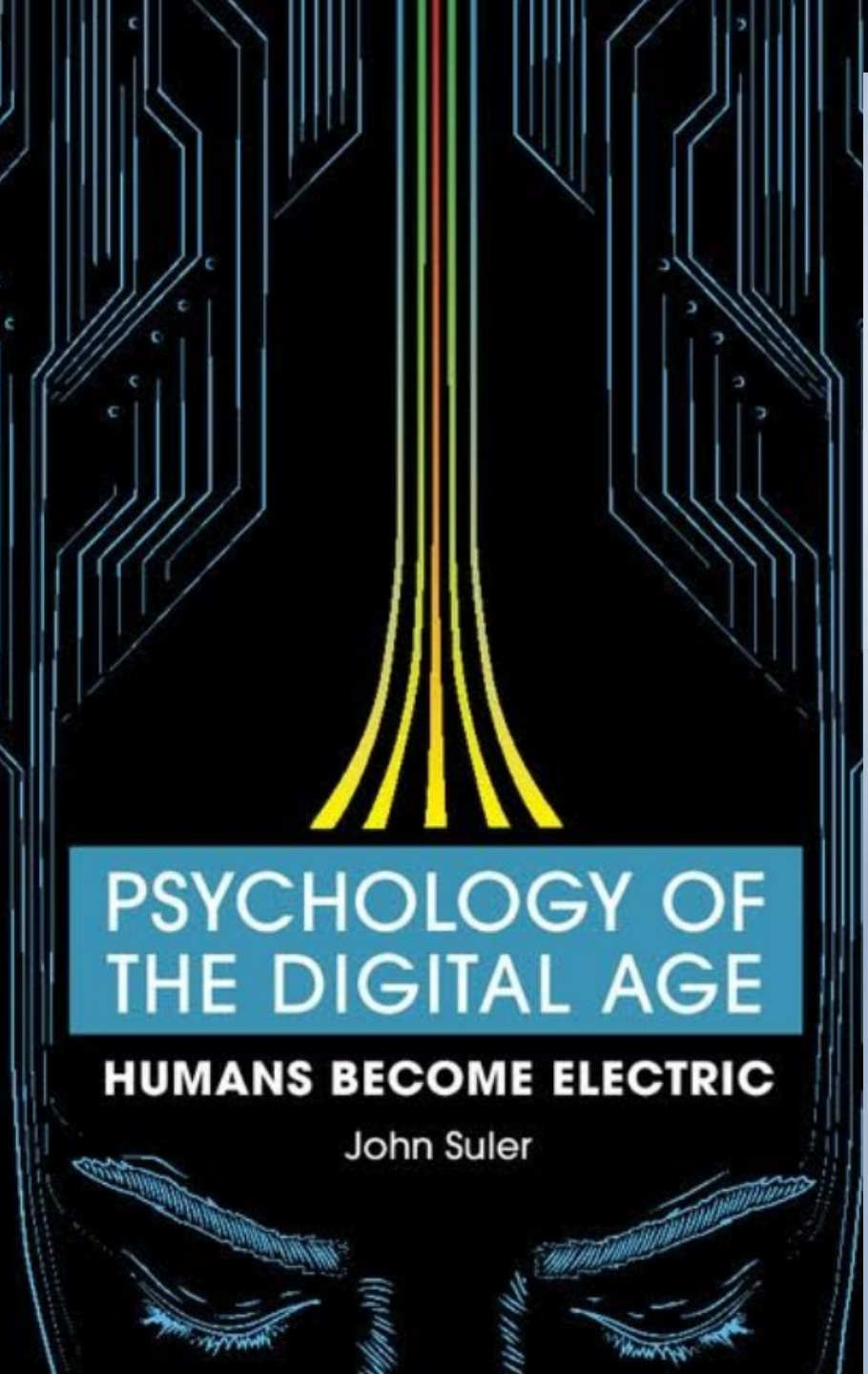
ALISON ATTRILL

PSYCHOLOGY OF THE DIGITAL AGE

HUMANS BECOME ELECTRIC

John Suler

ROUTLEDGE
Taylor & Francis Group

AN INTRODUCTION TO CYBERPSYCHOLOGY

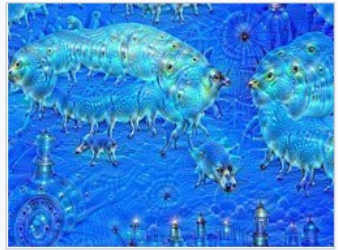
Edited by Irene Connolly, Marion Palmer
Hannah Barton and Gráinne Kirwan

Vizuální a umělecká tvořivost

- Google a jeho program pro počítačové vidění **DeepDream** s otevřeným zdrojem
- Vytvořen k detekci obličejů a dalších vzorů v obrazech s cílem automaticky klasifikovat obrazy, které pomocí konvoluční neuronové sítě vyhledávají a vylepšují vzory v obrazech pomocí algoritmu, čímž se v úmyslně přepracovaných obrazech vytvoří snový psychedelický výjev
- Základem je **konvoluční neuronová síť** vytvořená vědci v r. **2015** v Tübingenu v Německu
 - jejich algoritmus je používán na webových stránkách **DeepArt**

DeepDream; Dog Visualization; 2015; Digital Image (With permission from Google).

Původní obrázek (nahore) po použití deseti (středních) a padesáti (dolních) iterací DeepDream, síť byla vyškolená k vnímání psů

Benny's Mind Hack - GitHub Pages

Deep Dream with Caffe on Windows 10

Na obrázky se mohou vztahovat autorská práva. Další informace

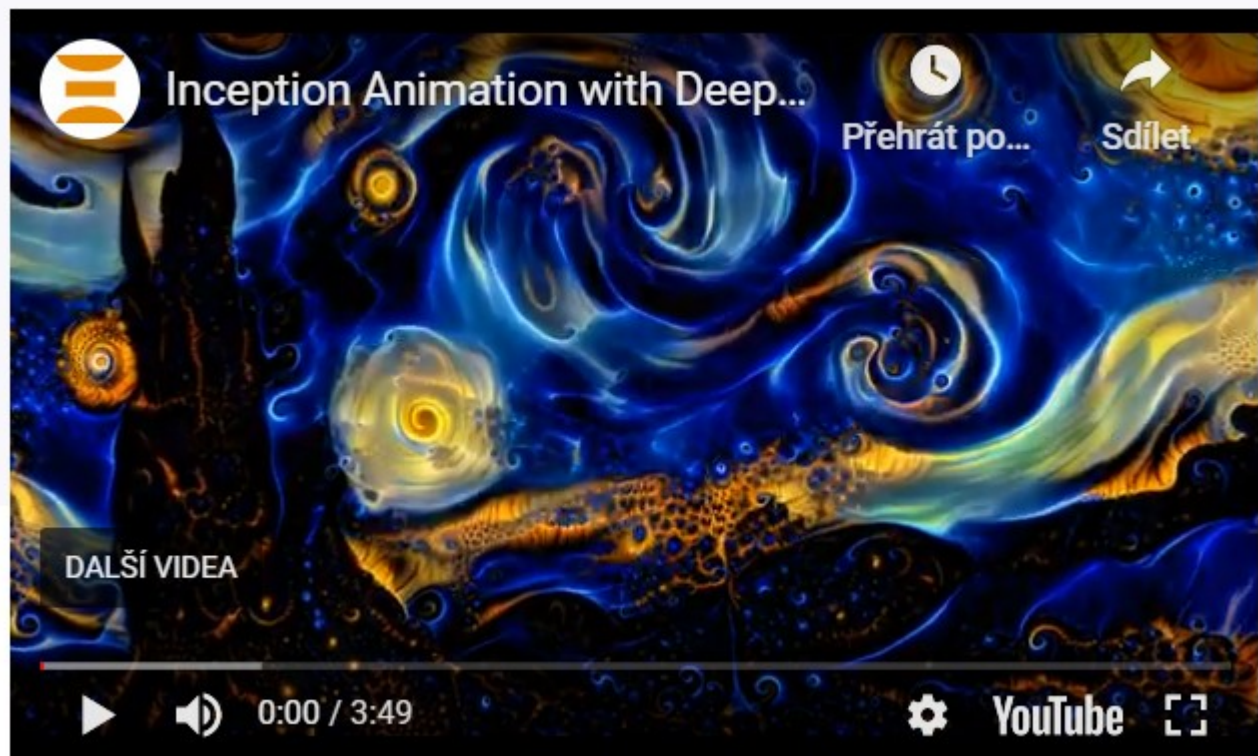
Související obrázky [Zobrazit více](#)

The algorithm that can learn to ...
dailymail.co.uk

9/11 Art made with Deep Drea...
imgur.com

Home - legel/dream-gallery Wik...
github.com

Zdroje:

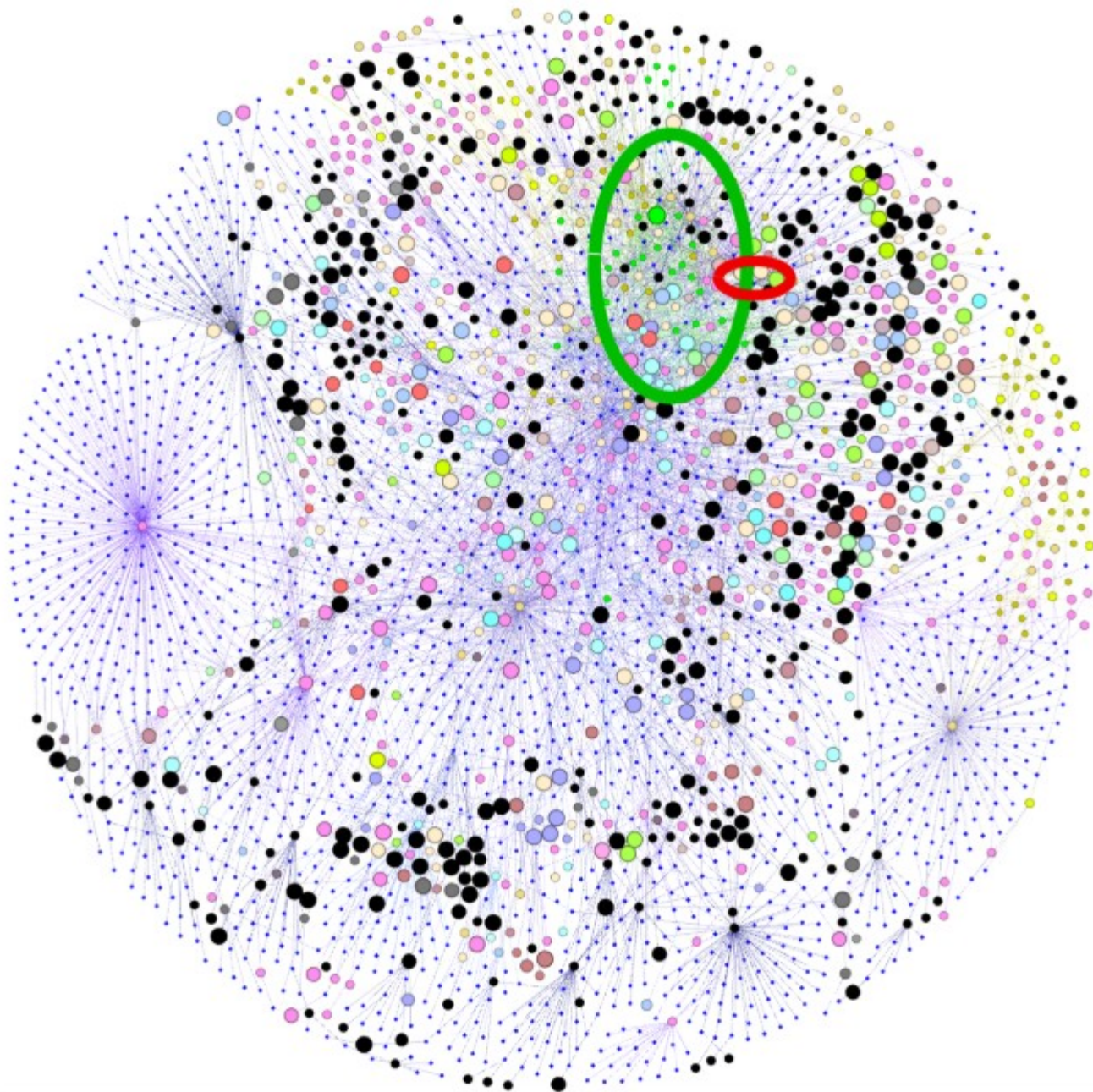
Spratt, Emily L. (2017). "[Dream Formulations and Deep Neural Networks: Humanistic Themes in the Iconology of the Machine-Learned Image](#)" (PDF). *Kunsttexte*. Humboldt-Universität zu Berlin. 4. [arXiv:1802.01274](#). [Bibcode:2018arXiv180201274S](#). Dostupné z: <https://edoc.hu-berlin.de/bitstream/handle/18452/19403/Spratt%20-%20final.pdf>

Vědní obor kyber-egyptologie

- **Humanitní obory hledají metody, které si umějí poradit s fragmentárně dochovanými informacemi**
- Vhodné metody z kybernetiky či umělé inteligence
- ČVUT Praha - Projekt GAČR *Metody komplexních sítí aplikované na data starověkého Egypta v období Staré říše (2700–2180 př. Kr.)*
 - Cílem projektu je nový přístup ke zpracování a interpretaci dostupných dat z období stavitelů pyramid a použití poloautomatizovaných metod při jejich zpracování

Ilustrační foto • ZDROJ: VTM.cz

Popis obrázku:

Graf zobrazuje seskupení lidí žijících v době 5. dynastie na základě profesních vazeb. Drobné modré tečky zastupují osoby, zelené vezíry, žluté příslušníky královské rodiny. Větší puntíky různých barev představují tituly, např. fialově kněží, sytě zeleně vezíry, světle modře administrační úředníky či soudce atd. Zelenou elipsou je vyznačena skupina vezírů a červeným oválem vysoce postavený hodnostář jménem Ty, kterého Fruchterman-Reingoldova metoda umístila do těsné blízkosti nejvyšších úředníků. Použitá metoda rozložení uzlů sítě rozmísťuje úředníky s podobnými sadami titulů a tituly nesené stejnými úředníky do blízkosti (neformálně lze popsat proces rozmísťování jako třesení sítí, jejíž uzly jsou propojeny pružinkami).

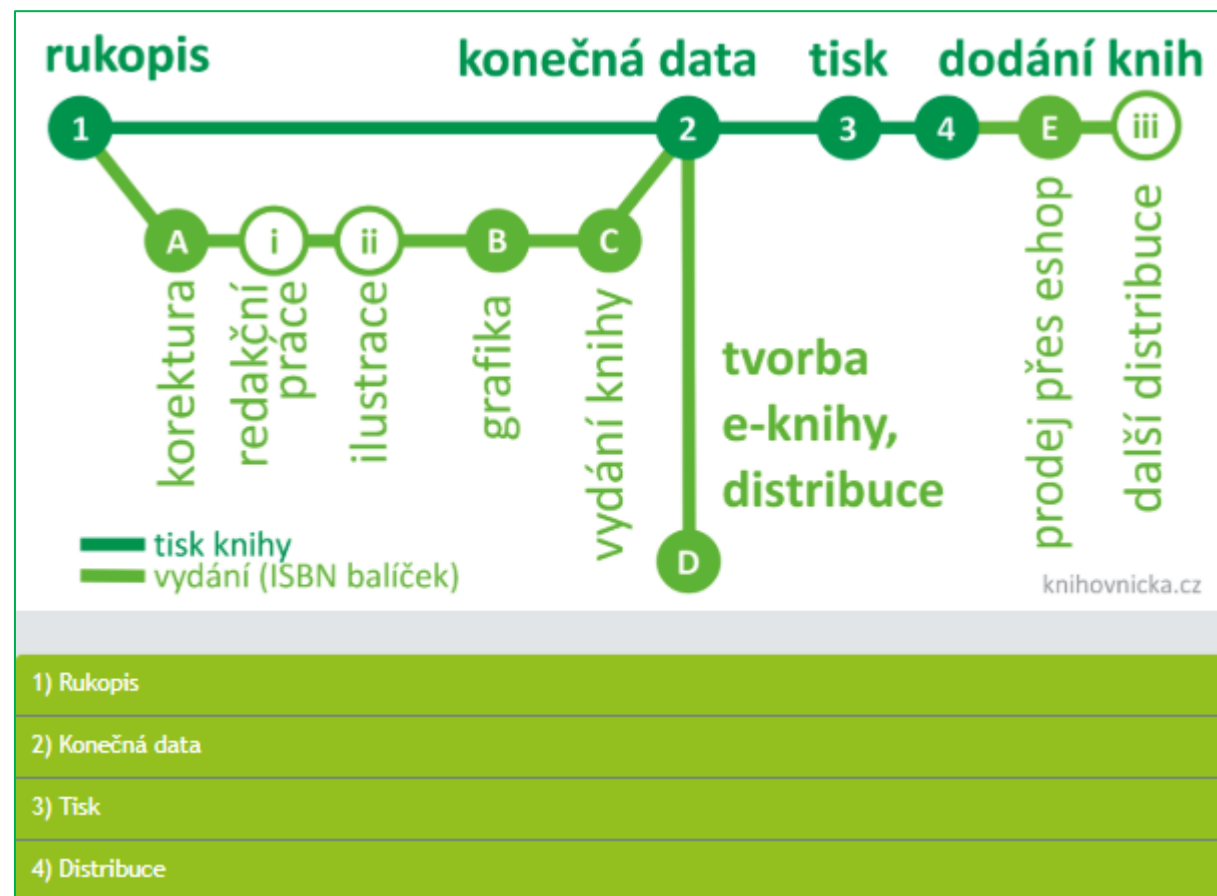
Současné umění a nová média

- **Umění nových médií** - umění využívající jako prostředky své tvorby nová média (výpočetní technologie, digitální média)
- **Digitální umění** - vytvořené digitálními prostředky, často se vztahuje i na populární či amatérskou tvorbu (včetně užité grafiky či designu)
- **Multimediální umění** - vytvořené a prezentované na více médiích zároveň, často ve formě instalace
- **Elektronické umění** - vytvořené elektronickými prostředky
- **Technologické umění** - pojem poukazuje na vztah technologie a umění, jako takový má mnohem širší záběr než umění nových médií či elektronické umění
- **Net art** - internetové umění, někdy se používá pojem **umění na síti** (web-based art)
- **Net.art** - Internetová umělecká avantgarda 90. let, její manifest vycházel z étosu hackerů
 - termín vznikl jako *readymade*, který umělec **Alexej Šulgin** našel v nečitelném e-mailu
 - **Olia Lialina** - **hypertextový** příběh My Boyfriend Came Back from the War (1996)
 - autorka vytváří i animovaná díla ve formě nekonečně se opakující smyčky formátu **gif**
- **Postinternet** - "Umění po internetu" či "umění vědomé si internetu"; *post* zde poukazuje na všudypřítomnost internetu (podobně jako vztah moderna - postmoderna, kde je rozptýlenost moderního umění předpokladem existence postmoderny)
 - autorkou pojmu je umělkyně **Marisa Olson**
 - někdy se používá termín s podobným obsahem **umění netizenů** či **nová estetika**
- **Interaktivní umění** - umění vycházející ze vztahu **divák - dílo - umělec**, kde divák může aktivně manipulovat s dílem
 - rozlišují se různé stupně interakce, při její vyšší míře může role diváka a umělce začít splývat - oba dva se podílejí na tvorbě díla

Self-publishing

- = vydávání zejména knih jejich autory bez účasti nakladatele
- způsob vydávání vhodný pro ty autory, kterým se nepodařilo nalézt nakladatele, nebo nemohou, či nechtějí přistoupit na jeho podmínky
- samovydavatelé (self publishers)
- český ekvivalent se nejčastěji uvádí „vydávání knih vlastním nákladem“
- kromě papírových knih rovněž vlastní vydávání e-knih

[http://www.librix.eu/cz/page/nabidky-pro-autory-knih/vyroba knihy/](http://www.librix.eu/cz/page/nabidky-pro-autory-knih/vyroba_knihy/)

Self-publishing

Výhody

- **Rychlost publikování** – najít vhodného nakladatele, dohodnout se s ním na podmínkách a připravit knihu na vydání může trvat mnoho let, zatímco samovydavatel může svou knihu publikovat za několik týdnů
- **Aktuálnost** – při rychlosti self-publishingu se nemůže stát, že kniha pozbyde aktuálnosti
- **Plný dohled** – zatímco při self-publishingu jen autor rozhoduje o obsahu své knihy či o jejím vzhledu, v případě spolupráce s klasickým nakladatelem je často nucen činit různé ústupky a větší či menší změny
- **Autorská práva** – samovydavatel nepřichází o žádná svá autorská práva
- **Finance** – samovydavatel získává mnohem větší částku z příjmů za prodané knihy, než klasicky publikující autor
- **Stálá nabídka** – pokud nakladatele neuspokojí poptávka po jím vydané knize, může ukončit její distribuci; stejně tak knihkupec může tento titul vyřadit ze své nabídky. Tato situace však neohrožuje samovydavatele, jenž svá díla často distribuují a prodávají sami

Nevýhody

- **Náklady** – autor plně hradí všechny náklady spojené s vydáním své knihy
- **Obtížnost** – samostatný self-publishing může být pro některé autory náročný; tuto nevýhodu však lze překlenout díky nabídce mnoha společností, které nabízejí pomoc při vydávání knih
- **Reklama a distribuce** – samovydavatel si musí sám a na svůj účet zajistit propagaci a distribuci své knihy
- **Omezený trh** – pro samovydavatele je kvůli podmínkám knihkupců často obtížné dostat své dílo na pulty kamenných prodejen

ÚKOL – Zahrejte si v game book 😊

- <http://spurnej.cz/virus>
- **sci-fi gamebook inspirovaný simulačními teoriemi, v jehož příběhu figuruje sám čtenář**
- Téma gamebooku autor zvolil s touhou oprášit toto zastaralé médium a vymezit se vůči jeho střednímu proudu, a to příběhem, principy i formou. Inspirací pro námět mu byly množící se teorie o našem světě jakožto počítačové simulaci.
- Celý příběh se začíná odehrávat s osobou, jež ho začne číst. Vypravěč-systém čtenáře ihned konfrontuje se situací, v níž se nachází. Nijak ho na úvod neseznamuje s ničím, co se dělo, co se bude dít, kým je, ani s pravidly. Oslovuje ho napřímo, v neutrálním rodě a v přítomném čase. Je to sám čtenář, teď a tady v prázdné místnosti, ve které se ne-dobrovolně ocitne. On sám v této simulaci.
- Po vizuální stránce je gamebook tvořen jako poskládaný arch papíru se soupisem všech situací a možností — tedy kompletním výpisem celé simulace. Mechanicky, strojově, jsou očíslované odkazy umístěny v ploše a při delších okrajích označeny navigací.
- Hráč se však tím, jak přechází mezi jednotlivými odkazy, nevědomky pohybuje v lineárním bludišti, jehož všechny cesty jsou zaznamenány ze zadní strany jakožto mapa, a to přesně tak, že se v průsvitu papíru kryjí situace a jejich možnosti s křižovatkami bludiště.
- Futuristický výraz publikace podtrhuje neproporcionální písmo BC Sklonar s přísným moderním charakterem a rafinovanými detaily a také zavaření celého game sheetu do ESD stínícího sáčku.
- Koncept simulace zastřešuje digitální verze gamebooku přístupná přes QR kód na obalu, která je, ač o tom hráč samozřejmě neví, monitorována a autor-stvořitel pozoruje pohyb postav po bludišti jako laboratorní myši.
- VIRUS je v prodeji jak v tradičních fantasy knihkupectvích, tak i jako výtvarně pojatá publikace.

Zadání úkolu

- Zahrejte si hru Virus
- <http://spurnej.cz/virus>
- Do odevzdáárny vložte zpracovanou **osobní reflexi** na tuto hru.
 - Reflexe bude obsahovat shrnutí toho, jakou strategii jste pro průchod hrou zvolili, jak se Vám dařilo a k jakému cíli jste došli.
 - Dále bude reflexe obsahovat Vaše hodnocení hry v kontextu tématu přednášky.
 - Rozsah odevzdaného textu – 1000 znaků